

Inaugurace oltáře
Papežská kolej Nepomucenum
Řím, 15. května 2021

Sk 7, 9-17
Žl 123 (124)
Řím 8, 31b-39
Mt 10,17-22

Dnes oslavujeme „Boží lásku, jež je v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Řím 8,39), jak se nám projevuje v Eucharistii a svátosti smíření, a to s pomocí kontrastu jejich dvou symbolů: kamene oltáře a slov odpuštění. Oba se nacházejí v samém jádru křesťanské kněžské služby a formace kní je posláním Papežské koleje Nepomucenum.

I. Za prvé, inaugurací oltáře

vzdáváme díky za řezbáře, sochaře a restaurátora Jaroslava Vaňka (1914-1991), který tento eucharistický stůl z elegantního bílého mramoru navrhl a vytvořil. V roce 1984 byl oltář instalován v brněnské katedrále na Petrově, kde sloužil po 37 let. V roce 1987 jsem ho tam měl možnost sám obdivovat.

Oltář obsahuje ostatky sv. Jana Nepomuka Neumanna z Čech, redemptoristického misionáře v USA, který se roku 1852 stal čtvrtým biskupem Filadelfie. Jeho osobu vyzdvihl Druhý vatikánský koncil, protože *Lumen Gentium*, Věroučná konstituce o církvi odkazuje na jeho každodenní praktickou svatost jakožto „vynikající uskutečňování křesťanských ctností“ (LG 50). To je skutečný ideál každého, kdo slouží nebo studuje v této koleji, neboť Boží lid je povolán stávat se svatým v obyčejném každodenním životě.

Děkujeme dnes biskupu Mons. Vojtěchu Cikrlemu a brněnské diecézi za dar tohoto oltáře české koleji v Římě.

Tato inaugurace je příležitostí, abychom meditovali o významu eucharistického oltáře, který obvykle považujeme za samozřejmost. Dnešní čtení ze Zjevení sv. Jana zmiňuje sedmkrát *trůn* a oltář nám tak připomíná.

Preface nazvaná *Tajemství Božího chrámu, jímž je církev* chválí Boha za „stavbu církve coby svatého města zbudovaného na apoštolských základech, jehož úhelným kamenem je Kristus Ježíš a jež má být vystavěno z kamenů vyvolených“. V páté velikonoční prefaci čteme, že Kristus „je náš kněz, náš oltář, náš pravý a jediný Beránek“ a později si budeme připomínat „Kristovu oběť na *oltáři* kříže“.

Za chvíli se při dnešní bohoslužbě budeme modlit, aby tento oltář „byl středem našeho vzdávání chvály a díků; kéž je oltářem, na němž budeme obětovat svátostná znamení oběti tvého Syna; kéž je stolem, na němž budeme lámat chléb života a pít kalich jednoty; kéž je pramenem, z něhož bude prýštit navěky voda spasení“.

Krásný mramorový oltář s nohou sochařsky ztvárněnou v gotickém stylu váží 1160 kg. Na této pevné skále, „kameni, který stavitelé zavrhl a který se stal kvádrem nárožním“ (srov. Mt 21,42) symbolicky církev bezpečně spočívá jako na obrácené pyramidě.¹

II. Zadruhé, vzpomeňme

na svatého Jana Nepomuckého, narozeného kolem roku 1345, který studoval v Praze a Padově. V jubilejním roce 1390 jako 45-ti letý kněz přišel do Říma. Zde byl roku 1729 prohlášen za svatého papežem Benediktem XIII. a jeho svátek je zítra, 16. května. V roce 1929 byla založena tato papežská kolej a byla na jeho počest nazvána „Nepomucenum“.

I když důvodů vedoucích k jeho mučednictví bylo vícero, vzpomíná se zvláště na jeden z nich, totiž že odmítnul vyjavit králi, co mu královna vyznala ve zpovědi. Byl proto zatčen, krutě mučen a nakonec hozen z Karlova mostu do řeky Vltavy. Dovedu si představit, že ho tehdy inspirovala Ježíšova řeč k apoštolům, kterou jsme četli v dnešním evangeliu: „Až vás vydají soudu, nedělejte si starosti, jak nebo co máte mluvit, protože v tu chvíli vám bude dáno, co máte mluvit. Neboť to už pak nemluvíte vy, ale mluví skrze vás Duch vašeho Otce“ (Mt 10,19-20). V tomto případě dává Duch svatý ta správná slova i odvahu mlčet, aby nevyzradil zpovědní tajemství, které je nedotknutelné.

Pečeť zpovědního tajemství je zásadní podmínkou této svátosti nebo také její ochranou. Když použijeme některé citáty z encykliky *Fratelli tutti*, můžeme zpověď docenit jako způsob, jakým je předáváno Boží milosrdenství pomocí skutku naslouchání „s otevřeným srdcem“ (FT 261), neboť naslouchání je „prokazováním laskavosti“ (FT 224). Papež František opakovaně připomíná, že zpovědník nemá být detektivem, vyšetřovatelem konajícím křížový výslech, žalobcem ani zvědavým novinářem. Naopak, měl by se projevovat jako někdo, kdo naslouchá, protože dychtivě touží odpouštět. „Jenom ten, kdo k druhým přistupuje ne proto, aby je poutal k sobě, ale aby jim pomáhal stávat se stále plněji sebou samými, se stává doopravdy otcem“ (FT 4 citující františkána Eloi Leclerc).

V kontrastu s „dnešním světem, který je velkou měrou hluchý ... nesmíme ztratit svou schopnost naslouchat“ (FT 48). „Vyslechněme si pravdivé příběhy [které nám sdělují penitenti], dívejme se na realitu jejich očima a s otevřeným srdcem naslouchejme příběhům, které vyprávějí“ (FT 261).

Ve srovnání s chladným, masivním a těžkým mramorovým oltářem „materie“ zpovědi je neviditelná, nic neváží, je prchavá, pomíjivá a přitom je nositelkou toho největšího významu. „Hrdiny budoucnosti budou ti, kdo dokážou opustit [dnešní sobecký a] nezdravý postoj a rozhodnou se vážně, nezávisle na osobních zájmech, podporovat úctu k pravdě. Kéž Bůh dá, aby taková hrdinová uprostřed naší společnosti v tichosti

---

¹ Papež František, 50. výročí biskupské synody, 17. října 2015.

vyrůstali“ (FT 202) také coby zpovědníci v naší církvi. To velice odpovídá duchu svatého Jana Nepomuckého.

III. Závěr

Jeho postava nás inspiruje k věrnosti v životě a věrnosti až do konce. Při dnešní příležitosti inaugurace oltáře se modleme, aby náš život byl stálou službou Bohu: „Dej nám, tvým věřícím, kteří přistupujeme ke Kristu, živému kameni, abychom v něm byli budováni ve svatý chrám, a abychom jako duchovní oběť obětovali na oltáři vlastního srdce naše životy prožívané skutečně ke chvále tvé slávy“.

Modleme se také za milost skálopevného přesvědčení, jaké měli svatý Jan Nepomucký a svatý Jan Nepomuk Neuman, a které jistě sdíleli se svatým Pavlem: „Já jsem přesvědčen: ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížata, ani nic přítomného, ani nic budoucího, ani moci, ani výška, ani hloubka, a vůbec nic stvořeného nebude nás moci odloučit od Boží lásky v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Řím 8, 38-39).